

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

จากการศึกษาพบว่าประเทศไทยใช้ระบบแบ่งศาลออกเป็นสามชั้นศาลเช่นเดียวกับประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ โดยนำแบบอย่างมาจากประเทศอังกฤษ ซึ่งศาลแต่ละลำดับชั้นมีบทบาทรับผิดชอบไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน แต่ประเทศไทย และประเทศอังกฤษมีความแตกต่างในเรื่องของระบบอุทธรณ์ฎีกา กล่าวคือ หลักเกณฑ์การอุทธรณ์ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยและกฎหมายอื่น ใช้ระบบในการอุทธรณ์ฎีกาแบบสิทธิหรือการให้สิทธิ (Appeal as of right) โดยจะเปิดโอกาสให้คู่ความใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาได้ทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย โดยมีหลักเกณฑ์ในการจำกัดสิทธิเพียงเล็กน้อย ในบางกรณีแม้บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นจะได้จำกัดสิทธิในการอุทธรณ์ฎีกาไว้ แต่ข้อจำกัดดังกล่าวก็ไม่เด็ดขาดทีเดียว คู่ความสามารถขออนุญาตหรือขอให้ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์รับรองให้อุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงได้เป็นหลักเกณฑ์ที่ผ่อนคลาย ประกอบกับความเชื่อส่วนใหญ่ของประชาชนในประเทศไทยเชื่อว่าการอุทธรณ์ฎีกาเป็นเรื่องสิทธิของคู่ความที่มีมาแต่ดั้งเดิม

ผลจากการศึกษายังพบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบของการเลือกใช้ระบบในการพิจารณาคดีอาญาในศาลสูงที่สำคัญ ได้แก่ การจัดรูปแบบของชั้นศาล การดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลชั้นต้น โดยเฉพาะหากการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลชั้นต้นมีการบริหารจัดการที่ดี และเป็นไปอย่างรัดกุมรอบคอบตั้งแต่เริ่มแรกแล้ว ประกอบทั้งผู้พิพากษาที่ออกพิจารณาคดีวางตัวให้ประจักษ์แจ้งในจรรยาบรรณของการเป็นผู้พิพากษา ย่อมเป็นพื้นฐานที่สำคัญ หากคดีอาญาดังกล่าวต้องมีการอุทธรณ์และฎีกาขึ้นสู่ศาลสูงต่อไป การที่จะสามารถเปลี่ยนระบบในการอุทธรณ์ฎีกาตามที่ได้เขียนได้เสนอ จะสามารถเปลี่ยนได้ก็ต่อเมื่อการพิจารณาในศาลชั้นต้นมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือย่อมกระทำให้ประชาชนเกิดความพอใจในคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษา ซึ่งจะทำให้เกิดความต้องการที่จะอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงอีกเพียงครั้งเดียวในชั้นศาลอุทธรณ์ และในที่สุดจะทำให้การใช้สิทธิฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่จะทำให้คดีขึ้นสู่ศาลฎีกาลดน้อยลง จึงจะสามารถเปลี่ยนระบบอุทธรณ์และฎีกาได้ เพราะการจำกัดสิทธิในอุทธรณ์และ

ฎีกาโดยที่ประชาชนยังไม่เกิดความเชื่อมั่นต่อการพิจารณาคดีในศาลล่างที่อาจมีข้อบกพร่องขึ้นได้นั้น ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อคู่ความในคดี ประชาชน และกระบวนการยุติธรรมขึ้นได้ ดังนั้นในเบื้องต้น ควรปรับปรุงที่ระบบการพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นที่สำคัญ โดยเริ่มจาก กระบวนการสืบพยานในศาลและบทบาทของผู้พิพากษาศาลที่นั่งสืบพยานในคดีและโอกาสคู่ความในการค้นหาความจริง จากพยานหลักฐานที่เสนอต่อศาล เมื่อมีระบบการพิจารณาในศาลชั้นต้นที่รัดกุมรอบคอบจะทำให้ การปรับปรุงระบบการพิจารณาคดีอาญาในศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาง่ายขึ้น แต่คำพิพากษาของศาลชั้นต้นก็ยังคงได้รับการตรวจสอบและทบทวนแก้ไขโดยศาลอุทธรณ์เพื่อให้ประชาชนเชื่อมั่นว่าศาลเป็นที่พึ่งในการที่จะยังประโยชน์แห่งความยุติธรรม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมได้อย่างแท้จริง เพื่อรักษาความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนที่มีต่อศาล หลักเกณฑ์การอุทธรณ์ควรเปิดกว้างให้คู่ความอุทธรณ์ได้ทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย

1. การอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามมาตรา 193 ทวิ บัญญัติห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ... เว้นแต่ศาลชั้นต้นจะพิพากษาว่าจำเลยกระทำความผิด คดีที่ได้รับยกเว้นให้มีการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ดังกล่าว เมื่อพิจารณาจากสถิติคดีอาญาในบทที่สี่ จะเห็นว่าศาลอุทธรณ์พิพากษายืนเป็นส่วนมาก แสดงให้เห็นว่าการวินิจฉัยคดีของศาลชั้นต้นเป็นไปด้วยความยุติธรรมและรอบคอบ เนื่องจากเป็นศาลที่ใกล้ชิดกับพยานหลักฐานต่าง ๆ มากที่สุด แต่การห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงเสียทีเดียวอาจทำให้ศาลชั้นต้นขาดความรอบคอบในการพิจารณาคดีได้ จึงควรให้ศาลอุทธรณ์มีอำนาจแก้ไขทบทวนคำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้อีกครั้งหนึ่งในฐานะของศาลพิจารณาชั้นที่สอง โดยผู้เขียนเสนอให้มีการแก้ไขเงื่อนไขของการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงโดยอาศัยอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไม่เกินห้าปี

2. เมื่อได้กำหนดข้อห้ามในการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าวให้สูงขึ้นก็ควรที่จะแก้ไขมาตรา 193 ตรี เพื่อให้สอดคล้องกัน คือการที่บทบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่พิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้ง หรือที่อัยการสูงสุด... เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์และอนุญาตให้อุทธรณ์นั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าไม่เหมาะสม เนื่องจากมีลักษณะที่ผู้น้อยสั่งให้ผู้ใหญ่รับคดีดังกล่าวไว้พิจารณา เพื่อความถูกต้องเห็นควรแก้ไขเป็นหลักการร้องขอคือ คดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าว ในข้อ 1. ถ้าคู่ความประสงค์จะอุทธรณ์ก็ควรให้ศาลอุทธรณ์เป็นผู้พิจารณาว่า ความที่ศาลชั้นต้นตัดสินเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์และสมควรรับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้วินิจฉัยหรือไม่โดยถือเป็นดุล

พินิจของศาลอุทธรณ์เองและให้คำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงเพื่อประวิงเวลาในการวินิจฉัยคดี

โดยผู้อุทธรณ์ต้องทำคำร้องขอฟ้องอุทธรณ์พร้อมยื่นคำฟ้องอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้น โดยศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งสำนวนพร้อมคำร้องขอฟ้องอุทธรณ์และคำฟ้องอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์เพื่อพิจารณาสั่ง ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์อนุญาตให้อุทธรณ์ให้ศาลส่งคำสั่งดังกล่าวให้ศาลชั้นต้นอ่านให้คู่ความฟัง โดยไม่ต้องส่งสำนวนกลับไปด้วยและให้ศาลชั้นต้นดำเนินการส่งสำเนาอุทธรณ์ให้แก่คู่ความอีกฝ่ายเพื่อแก้ฟ้องอุทธรณ์ดังกล่าว ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ส่งคำสั่งพร้อมสำนวนคืนศาลชั้นต้นและถือว่าคดีดังกล่าวถึงที่สุดโดยรวดเร็วและไม่ค้างพิจารณาในศาลอุทธรณ์

3. เมื่อคดีขึ้นสู่ศาลอุทธรณ์ในกรณีของปัญหาข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติของศาลในประเทศไทย ศาลอุทธรณ์จะพิจารณาค้นหาข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานในสำนวนที่คู่ความนำสืบในศาลชั้นต้น โดยศาลอุทธรณ์จะไม่ออกนั่งพิจารณาให้คู่ความนำพยานหลักฐานเข้าสืบอีก จึงเป็นการพิจารณาข้อเท็จจริงที่ศาลไม่ได้สัมผัสกับพยานหลักฐานต่าง ๆ ในคดีเองโดยตรง และไม่ได้ฟังคำเบิกความของพยานในคดี ไม่ได้สังเกตอาการปฏิกิริยาของพยานบุคคล ถือเสมือนศาลอุทธรณ์รับฟังพยานบอกเล่า ซึ่งขัดกับหลักของศาลพิจารณา (trial court) อาจทำให้ความน่าเชื่อถือในคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ลดลง เนื่องจากการสืบพยานในศาลชั้นต้นอาจมีความผิดพลาดได้เพราะข้อเท็จจริงในบางคดีอาจมีความสลับซับซ้อน และอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ทั้งศาลไทยต่างจากศาลในต่างประเทศที่ใช้ระบบลูกขุน (jury) ในการพิจารณาค้นหาข้อเท็จจริงในคดี แม้มาตรา 208(1) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะบัญญัติให้ศาลอุทธรณ์มีอำนาจสืบพยานเพิ่มเติมได้ ก็เป็นเพียงการเพิ่มเติมเท่านั้นทั้งยังเป็นดุลพินิจ จึงเห็นสมควรแก้ไขโดยกำหนดให้ศาลอุทธรณ์ทำการสืบพยานซ้ำเป็นครั้งที่สอง เพื่อให้ศาลอุทธรณ์ซึ่งมีความอาวุโส และมีประสบการณ์มากกว่าศาลชั้นต้นทำหน้าที่พิจารณาคำเบิกความของพยานประกอบเหตุผลอื่นที่ประจักษ์ในสำนวนว่าคำเบิกความของพยานดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือเพียงใด และจะได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้อง ทั้งยังทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่คู่ความมากขึ้น อันจะมีผลทำให้ความต้องการที่จะฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงลดน้อยลง แต่การแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าว ควรมีลักษณะผ่อนปรน กล่าวคือ ในคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกไม่เกินห้าปีให้อยู่ในดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ที่จะทำการสืบพยานซ้ำอีกครั้งหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าคดีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกเกินห้าปีแม้เพียงคนเดียวในกรณีที่มีจำเลยหลายคน สมควรบัญญัติกฎหมายให้ศาลอุทธรณ์ออกนั่งพิจารณาทำการสืบพยานใหม่อีกครั้ง ยกเว้นจำเลยคัดค้าน

4. จากหลักที่กำหนดให้มีการสืบพยานหลักฐานใหม่อีกครั้งในศาลอุทธรณ์ ในกรณีที่คู่ความอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง จะเห็นว่าปัญหาข้อเท็จจริงดังกล่าวได้มีการทบทวนถึงสองครั้ง ทั้งในศาลชั้นต้นและในศาลอุทธรณ์เท่ากับได้มีการตรวจสอบคำพิพากษาอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว จึงควรให้ปัญหาข้อเท็จจริงยุติในชั้นศาลนี้เท่านั้น ไม่ความให้สิทธิคู่ความในการฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงอีก เพื่อให้ศาลฎีกามีฐานะเป็นศาลสูงสุดที่ทำหน้าที่ทบทวนเฉพาะปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ และมีหน้าที่วางหลักกฎหมายให้เป็นแนวเดียวกัน แต่ควรยกเว้นในกรณีที่บุคคลต้องโทษจำคุกซึ่งเป็นโทษร้ายแรงอันกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพของบุคคลและต้องถูกลงโทษทางสังคม โดยเฉพาะประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทยตั้งอยู่บนความเมตตาปรานี เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าว จึงสมควรผ่อนปรนให้มีการร้องขอในคดีที่จำเลยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไปจนถึงโทษประหารชีวิต ถ้าคู่ความประสงค์จะฎีกาให้ยื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงต่อศาลฎีกา และให้อยู่ในดุลพินิจของศาลฎีกาว่าสมควรรับคดีดังกล่าวไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าไม่อนุญาตก็จะมีผลให้คดีอาญาดังกล่าวเสร็จไปจากศาลสูงโดยรวดเร็วไม่คั่งค้าง ทั้งยังทำให้สามารถควบคุมคดี โดยองค์คณะของผู้พิพากษาศาลฎีกาไม่ควรจะน้อยกว่าห้าท่านส่วนวิธีการยื่นคำร้องและการพิจารณาให้เป็นเช่นเดียวกับศาลอุทธรณ์ในข้อ 2

จากความเห็นดังกล่าวทั้งสี่ข้อจะทำให้คดีขึ้นสู่ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาลดน้อยลงโดยไม่ทำให้คู่ความได้รับความยุติธรรมในการพิจารณาคดีน้อยลงแต่อย่างใด และเมื่อคดีอาญาขึ้นสู่ศาลสูงน้อยลงย่อมมีผลให้คดีอาญาได้รับการพิจารณาที่รวดเร็วขึ้น และด้วยความละเอียดรอบคอบ

จากการที่ผู้เขียนเสนอให้มีการปรับปรุงระบบสิทธิของคู่ความในการฎีกาคดีอาญาขึ้นสู่ศาลฎีกาเป็นระบบอนุญาต โดยการกำหนดให้ข้อเท็จจริงในคดีอาญาลิ้นสุดลงเพียงสองชั้นศาลจึงมีความจำเป็นต้องนำหลักการในเรื่องของการอุทธรณ์เฉพาะข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 ทวิ¹ มาปรับใช้ในคดีอาญา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนระบบในการอนุญาตฎีกา

¹มาตรา 223 ทวิ ในกรณีที่มีการอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ผู้อุทธรณ์อาจขออนุญาตยื่นอุทธรณ์โดยตรงต่อศาลฎีกา โดยทำเป็น คำร้องมาพร้อมคำฟ้องอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือ คำสั่งได้สั่งรับอุทธรณ์และส่งสำเนาคำฟ้องอุทธรณ์และคำร้องแก่จำเลยอุทธรณ์แล้ว หากไม่มีคู่ความอื่นยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ตาม มาตรา 223 และจำเลยอุทธรณ์มิได้คัดค้านคำร้องดังกล่าวต่อศาลภายใน กำหนดเวลายื่นคำแก้อุทธรณ์ และศาลชั้นต้นเห็นว่าเป็นการอุทธรณ์ เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ให้ส่งอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์โดย ตรงต่อ

เนื่องจากในขณะนี้ได้มีการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ฉบับที่ยกร่างขึ้นโดยคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นฉบับรับฟังความคิดเห็น เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2550 ได้มีข้อเสนอแนะตามมาตรา 214 วรรคสอง โดยให้บัญญัติว่า “ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาได้โดยตรง และคดีที่อุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ ตามที่กฎหมายบัญญัติ เว้นแต่เป็นกรณีที่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่อุทธรณ์หรือฎีกานั้นจะไม่เป็นสาระอันควรแก่การพิจารณา ศาลฎีกามีอำนาจไม่รับคดีไว้พิจารณาพิพากษาได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด”

ผู้เขียนได้พิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวแล้วเห็นด้วยกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าวเนื่องจากมีความสอดคล้องกับที่ผู้เขียนได้เสนอไว้ข้างต้นในเรื่องของการนำระบบอนุญาตให้ฎีกามาใช้ โดยผู้เขียนขอเสนอแนะในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนี้

2. ข้อเสนอแนะ

1. ให้บัญญัติเพิ่มเติม มาตรา 193 ทวิ ดังนี้

“มาตรา 193ทวิ กรณีที่มีการอุทธรณ์เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ผู้อุทธรณ์อาจขออนุญาตยื่นอุทธรณ์โดยตรงต่อศาลฎีกา โดยทำเป็น คำร้องมาพร้อมคำฟ้องอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นต้น ซึ่งมีคำพิพากษาหรือ คำสั่งได้สั่งรับอุทธรณ์และส่งสำเนาคำฟ้องอุทธรณ์และคำร้องแก้จำเลยอุทธรณ์แล้ว หากไม่มีคู่ความอื่นยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ตาม มาตรา 193 และจำเลยอุทธรณ์มิได้คัดค้านคำร้องดังกล่าวต่อศาลภายใน กำหนดเวลายื่นคำแก้อุทธรณ์ และศาลชั้นต้นเห็นว่าเป็นการอุทธรณ์ เฉพาะปัญหาข้อกฎหมาย ให้ส่งอนุญาตให้ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์โดย ตรงต่อศาลฎีกา ได้ มิฉะนั้นให้ส่งยกคำร้องในกรณีที่ศาลชั้นต้นส่งยกคำร้องให้ถือว่าอุทธรณ์เช่นนั้นได้ยื่นต่อศาลอุทธรณ์ตาม มาตรา 193 คำสั่งของศาลชั้นต้นที่อนุญาตหรือยกคำร้องในกรณีนี้ให้เป็นที่สุด

ศาลฎีกาได้ มิฉะนั้นให้ส่งยกคำร้องในกรณีที่ศาลชั้นต้นส่งยก คำร้องให้ถือว่าอุทธรณ์เช่นนั้นได้ ยื่นต่อศาลอุทธรณ์ตาม มาตรา 223 คำสั่งของศาล ชั้นต้นที่อนุญาตหรือยกคำร้องในกรณีนี้ให้เป็นที่สุด เว้นแต่ในกรณีที่ศาลชั้นต้นส่งยกคำร้องเพราะเห็นว่าเป็นการ อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์อาจอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้น ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่ง ถ้าศาลฎีกาเห็นว่าอุทธรณ์ตามวิธีการในวรรคหนึ่งเป็นอุทธรณ์ใน ปัญหาข้อเท็จจริง ให้ศาลฎีกาส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย ชี้ขาดต่อไป

เว้นแต่ในกรณีที่ศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องเพราะเห็นว่าเป็นการอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง ผู้อุทธรณ์อาจอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่ง

ถ้าศาลฎีกาเห็นว่าอุทธรณ์ตามวิธีการในวรรคหนึ่งเป็นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงให้ศาลฎีกาส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย ชี้ขาดต่อไปตามมาตรา 194

2. ให้ยกเลิกความในมาตรา 193 ทวิ วรรคหนึ่ง และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา 193 ตรี แทน

“มาตรา 193 ตรี ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นในปัญหาข้อเท็จจริงในคดีที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

3. ให้ยกเลิกความในมาตรา 193 ตรี และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้เป็นมาตรา 193 จัตวา

“ในกรณีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 193 จัตวา หากคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะอุทธรณ์ ให้ทำคำร้องขอต่อศาลอุทธรณ์ แสดงเหตุผลและปัญหาสำคัญอันควรขึ้นสู่การวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์พร้อมคำฟ้องอุทธรณ์โดยยื่นต่อศาลชั้นต้นที่มีคำพิพากษา โดยศาลชั้นต้นมีหน้าที่ส่งสำนวนให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาเป็นการด่วนและให้อยู่ในดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ในการพิจารณาว่าสมควรรับอุทธรณ์ดังกล่าวไว้พิจารณาหรือไม่ คำสั่งศาลอุทธรณ์ในกรณีดังกล่าวให้เป็นที่สุด

4. ให้ยกเลิกความในมาตรา 194 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“คดีอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงให้ศาลอุทธรณ์ทำการสืบพยานใหม่อีกครั้ง โดยให้นำบทบัญญัติในลักษณะการนั่งพิจารณาดังแต่มาตรา 172 ถึงมาตรา 192 มาบังคับใช้โดยอนุโลม เว้นแต่คดีที่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท ให้เป็นดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ในการนั่งสืบพยานอีกครั้ง”

5. ให้ยกเลิกความในมาตรา 216, 217, 218 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง, 219 ทวิ, 219 ตรี, 220, 221, 222, 223 และมาตรา 224 และให้ใช้ข้อความดังนี้แทน

“มาตรา 216 ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีดังต่อไปนี้

- (1) คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาโดยตรง
- (2) คดีที่ศาลฎีกาอนุญาตให้ฎีกาได้ภายใต้ระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกากำหนด”

“มาตรา 217 คดีที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยเกินกว่าสิบปีขึ้นไปจนถึงคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต ถ้าคู่ความประสงค์จะฎีกาคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

อุทธรณ์ทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย ให้ผู้ฎีกายื่นคำร้องขออนุญาตฎีกาพร้อมคำ
ฟ้องฎีกาต่อศาลชั้นต้นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันอ่านหรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น
และให้ศาลชั้นต้นนำบทบัญญัติในมาตรา 200 และมาตรา 201 มาบังคับใช้โดยอนุโลม"

